

Fővárosi Ítéltábla

13.Gf.40.055/2011/3.

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Vereczkei Kálmán ügyvéd által képviselt felperesnek, a Kamarás, Simonka & Szabó Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2010. október 13. napján kelt 14.G.41.022/2010/8. számú ítélete ellen az alperes részéről 9. sorszám alatt benyújtott és 13. sorszám alatt részletesen indokolt fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 100.000 (Egyszázezer) forint + áfa ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felperes 1990. november 15. óta a Cg.11-09-001358 cégjegyzékszámon, az alperes 2005. november 10. óta a Cg.01-09-863202 cégjegyzékszámon szerepel a cégnyilvántartásban.

A peres felek 2008. február 18-án határozatlan időre szóló megbízási szerződést kötöttek, amely szerződéssel a felperes megbízta az alperest a 2360 ..., 7100 hrsz alatt lévő ... raktárbázis D 8-as épület vagyonvédelmi feladatainak ellátásával. A szerződés 5. pontja szerint a vagyonvédelmi feladatok ellátása során az alperes kötelessége volt ellenőrizni a területre történő be- és kihajtást, valamint a beszállítandó árukat, továbbá megakadályozni az illetéktelen kiszállítást, és ezekről dokumentumot kellett vezetnie. Az építési területről történő bármintemű kiszállítást kizárólag a megbízó tudomásával, szállítólevéllel igazoltan engedélyez. A 6. pont szerint a vagyonvédelmi és biztonsági feladatok ellátása során a biztonsági szolgálat tagjai kötelesek voltak megakadályozni minden olyan jogellenes cselekményt, amely a személy- és vagyonbiztonságot sérti vagy veszélyezteti. A szerződés 9. pontjában a szerződő felek kikötötték, hogy a megbízott alperes alvállalkozó igénybevételére jogosult, de annak tevékenységéért ugyanúgy felel, mint a saját tevékenységéért.

A felperes a munkavégzéshez a perben nem álló T.-B. Kft.-től bérelt egy CATERPILLAR 432D típusú, forgalmi rendszámú földmunkagépet, amelyet a munkavégzés helyszínén tárolt. A munkagéphez a T.-B. Kft. biztosította a gépkezelőt, a gépkezelő birtokában volt a munkagép forgalmi engedélye és indító kulcsa.

2008. június 12-én az építési terület oldalkapujánál Novák Ferenc biztonsági őr teljesített szolgálatot a perben nem álló D.-F. Security Kft. alkalmazottjaként. A forgalmi rendszámú földmunkagép kezelője e napon a szokásos munkakezdés időpontjában munkavégzésre megjelent, ekkor észlelte, hogy a munkagép nincs a helyén. Z. T. építésvezető 2008. június 12-én 9 óra 7 perckor feljelentést tett a D.-i Rendőrkapitányság Gy.-i Rendőrőrsén ismeretlen tettes ellen jármű önkényes

elvétele büntetnének alapos gyanúja miatt. A D.i Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztálya 2008. augusztus 4-én kelt/2008.bü. számú határozatával a nyomozást a Be. 190. § (1) bekezdésének i) pontja alapján - figyelemmel a 190. § (2) bekezdés első mondjára is - megszüntette, mivel az elkövető kiléte a nyomozás során nem volt megállapítható.

A felperes a munkagép tulajdonosának, a T.-B. Kft.-nek peren kívüli megállapodás alapján 2008. október 28-al bezárólag összesen 9.500.000 forintot fizetett meg kártérítésként.

A felperes ilyen előzmények után 2008. november 20-án fordult a bírósághoz eredetileg fizetési meghagyás kibocsátását kérte. A kötelezett ellentmondása folytán perré alakult eljárásban a felperes a keresetében 9.500.000 forint kártérítés és ezen összeg után 2008. október 29-től járó, a Ptk. 301/A. § (1) - (2) bekezdése szerinti késedelmi kamatának és a perköltségnek a megfizetésére kérte az alperest kötelezni a Ptk. 318. §-a értelmében alkalmazandó 339. § (1) bekezdésére és a 350. § (4) bekezdésére alapítottnak. Állítása szerint az alperes szerződösszegést követett el, amikor a nevében eljáró N. L. biztonsági őr 2008. június 12-én a kora reggeli órákban két ismeretlen férfit engedett be az általa védett területre és hagyta, hogy az ismeretlenek kihajtsanak onnan a forgalmi rendszámú CATERPILLAR 432D típusú munkagéppel. N. L. biztonsági őr szabálytalanul járt el annak ellenére, hogy az állítólagos ismeretlenek magukat nem igazolták és nyilvánvalóan téves információt közölve próbáltak a telephelyre bejutni. A biztonsági őr szerződösszegésének következtében a felperest az általa a munkagép tulajdonosának megfizetett 9.500.000 forint összegű kár érte.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Nem vitatta, hogy a terület és a perbeli gép őrzése a felperessel kötött szerződés alapján a kötelezettsége volt, amelynek teljesítése során N. F. biztonsági őr engedte meg a gép kivitelét az építkezés helyszínéről. Arra hivatkozott, hogy a biztonsági őr úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható, a két ismeretlen személy ugyanis kulccsal

rendelkezett a munkagéphez, ezért N. F. biztonsági őr alappal hihette azt, hogy a felperes megbízásából és engedélyével rendelkező személyek kívánják a munkagépet elvinni. Vitatta a kereset összegszerűségét is arra hivatkozással, hogy a per tárgyát képező munkagép 6 éves volt, több sérüléssel és hibával. Állította, hogy a felperes és a gép tulajdonosa, a T.-B. Kft. között tulajdonosi összefonódás van, ezért a kettejük közötti megállapodás alapján meghatározott összeg nem fogadható el.

Az elsőfokú bíróság a 2010. október 13-án kelt 14.G.41.022/2010/8. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 7.500.000 forintot és az összeg után 2008. október 29-től a kifizetésig járó, meghatározott mértékű késedelmi kamatát, valamint 884.884 forint perköltséget, míg a keresetet ezt meghaladóan elutasította.

Az elsőfokú bíróság az ítéletének indokolásában rámutatott, hogy a peres felek között a Ptk. 474. §-ában nevesített megbízási szerződés jött létre, amely alapján az alperes kötelessége volt a felperes utasításai szerint és érdekének megfelelően a rábízott munkagépek és eszközök őrzése.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes a szerződés szerint jogosult volt alvállalkozót igénybe venni, így a tényleges őrzési feladatot ellátó N. F. magatartásáért a megbízási szerződés 9. pontja és a Ptk. 315. §-a szerint felelősséggel tartozik.

Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy N. F. biztonsági őr a szerződés 5. pontjának megfelelően a teljesítette a feladatát, a felperes mint megbízó tudomásával és engedélyével rendelkező személyek számára engedélyezte a munkagépnek az építési területől való kiszállítását, tehát szerződésszegést nem követett el, azonban az alperes ezt az állítását nem bizonyította. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alperes ellenkérelmében előadott állítását a felperes ügyvezetőjének (O. Z.-nak),

és a az építési területen rendelkezési joggal rendelkező építésvezetőnek (Z. Á.-nak) a tanúvallomása nem támasztotta alá.

Mindebből az elsőfokú bíróság arra a jogi álláspontra jutott, hogy az alperes szerződésszegést követett el, ezért a Ptk. 318. § (1) bekezdése értelmében irányadó 339. § (1) bekezdése alapján kártérítési felelősséggel tartozik a felperes irányában. Ez alól csak akkor mentesül, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogyan az az adott helyzetben általában elvárható. Az elsőfokú bíróság meggyőződése szerint a gyanús körülmények mellett elvárható lett volna az eljáró biztonsági őr részéről, hogy saját főnökét, Sch. P.-t, telefonon felhívja, illetve felszólítsa a megjelenteket annak a konkrét személynek a megnevezésére, aki őket a gép elvitelére utasította, valamint személyazonosságuk igazolására, illetve a gép elvitelére való jogosultságuk hitelt érdemlő igazolására. Ennek hiányában N. F. biztonsági őr nem úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható, ezért az alperes a kártérítési felelősség alól magát kimenteni nem tudta.

Az elsőfokú bíróság a bekövetkezett kár mértékét a kirendelt S. I. igazságügyi gépjármű közlekedési műszaki szakértő 15. sorszámú, az alperes által nem vitatott szakvéleménye alapján 7.500.000 forintban állapította meg. A z elsőfokú bíróság a felperes által az utolsó tárgyaláson csatolt, 2008. október 27-én kelt árajánlatot nem találta alkalmasnak arra, hogy az ellopott gépjármű értékét a szakvéleményben megjelöltnél magasabb értékben állapítsa meg, mivel az árajánlat 8.260 üzemóra állással rendelkező gépre vonatkozik, a perbeli gép pedig 2008. április 25-én is már 12.051 üzemórát működött, ezen túlmenően több olyan hibával, sérüléssel is rendelkezett a káresemény időpontjában, amely jelentős értékcsökkentő tényező.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság az aggálytalan szakértői véleményben foglalt 7.500.000 forint erejéig találta a keresetet megalapozottnak. Az így megállapított összeg után az elsőfokú bíróság a Ptk. 360. § (1) és (2) bekezdése, valamint a Ptk. 301/A. § (1) - (2) bekezdése alapján késedelmi kamat megfizetésére kötelezte az alperest, ennek kezdő időpontját 2008. október 29. napjában állapította meg arra

tekintettel, hogy a felperes a bérelt gép tulajdonosa számára 2008. október 28-án fizette ki az őt terhelő kártérítés összegét.

Az elsőfokú bíróság az alperesnek az utolsó tárgyaláson előterjesztett, a T.-B. Kft. megkeresésére irányuló bizonyítási indítványát a Pp. 3. § (4) bekezdése alapján elutasította, mivel álláspontja szerint azt az alperes indokolatlanul késedelmesen terjesztette elő, továbbá olyan, a perben nem álló gazdálkodó szervezet megkeresését indítványozta, amelyre a Pp. 192. §-a nem biztosít lehetőséget az eljáró bíróság számára.

Az elsőfokú bíróság a felperes 79 %-os pernyertességének alapul vételével a perköltség viseléséről a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján rendelkezett.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen az ítélet megváltoztatásával a felperes keresetének elutasítását, másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését kérte.

Az alperes fellebbezésben kifejtett álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a Pp. 3. §-ának (5) bekezdésébe ütköző módon járt el akkor, amikor az alperesnek a T.-B. Kft. megkeresésére vonatkozó bizonyítási indítványát elutasította. A bíróság a polgári perben alakszerű bizonyítási szabályokhoz, a bizonyítás meghatározott módjához, illetve meghatározott bizonyítási eszközök alkalmazásához nincs kötve, ezért a munkagép tulajdonosa, a T.-B. Kft. által a Pp. 196. § (1) bekezdése alapján cégszerűen kiállított nyilatkozat alkalmas lehet arra, hogy az elsőfokú bíróság értékelje annak tartalmát.

Az alperes a fellebbezésében hangsúlyozta, hogy a földmunkagépek bérbe adásával üzletszerűen foglalkozó gazdasági társaságok alapvető érdeke, hogy vagyonbiztosítást kössenek a tulajdonukat képező gépállományra. Hivatkozott az irányadó bírói gyakorlatra, amely szerint a kár azon részét nem kell megtéríteni, amely máshonnan megtérül. Állítása szerint a T.-B. Kft. megkeresésére vonatkozó

bizonyítási indítványt nem terjesztette elő késedelmesen, ugyanis a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján nem az alperesnek, hanem a felperesnek kell bizonyítania, hogy a kár nem térült meg máshonnan.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. Állítása szerint bizonyította a perben, hogy a munkagép értékét kártérítésként megfizette a bérbeadónak. Az alperes az elsőfokú eljárás során nem állította, hogy a felperesnél a kár megtérült volna, az pedig, hogy a munkagép tulajdonosának a kára máshonnan megtérült-e, a per eldöntése szempontjából nem bír jelentőséggel.

A fellebbezés megalapozatlan.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (3) bekezdése szerint, a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálta felül, ezért nem érintette az elsőfokú ítéletnek a keresetet 7.500.000 forintot meghaladó részében elutasító, jogerőre emelkedett rendelkezését.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a szükséges mértékben lefolytatta, a tényállást a rendelkezésre álló bizonyítékokból helyesen állapította meg, azonban a kifejtett jogi érveivel a Fővárosi Ítéltábla csak részben értett egyet.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a peres felek között 2008. február 18-án a Ptk. 474. §-ában nevesített megbízási szerződés jött létre, amely alapján az alperes kötelessége volt a felperes utasításai szerint és érdekének megfelelően a rábízott munkagépek és eszközök őrzése.

A Ptk. 475. § (1) bekezdése értelmében a megbízott személyesen köteles eljárni, igénybe veheti azonban más személy közreműködését is, ha ehhez a megbízó hozzájárult, vagy ha ez a megbízás jellegével együtt jár. A megbízott az igénybe vett személyért úgy felel, mintha a rábízott ügyet maga látta volna el.

Az elsőfokú bíróság helytállóan utalt arra, hogy az alperes a megbízási szerződésben rögzített vagyonvédelmi feladatainak ellátása érdekében a szerződés 9. pontja szerint jogosult volt más személy közreműködését igénybe venni. Az alperes az általa jogszerűen igénybe vett közreműködő mulasztásáért fennálló felelősségét nem az elsőfokú bíróság által megjelölt Ptk. 315. §-a, hanem a Ptk. 475. § (1) bekezdése állapítja meg. E szabály összhangban áll a Ptk. 315. §-ban rögzített, a teljesítési segédre vonatkozó azzal az általános szabállyal, amely szerint aki kötelezettsége teljesítéséhez vagy joga gyakorlásához mást vesz igénybe, ennek magatartásáért felelős.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű értékelésével jutott arra a jogi álláspontra, hogy az alperes szerződésszegést követett el, ezért a Ptk. 318. § (1) bekezdésén keresztül érvényesülő 339. § (1) bekezdése alapján kártérítési felelősséggel tartozik a felperes irányában. Egyetért a Fővárosi Ítéltábla abban, hogy N. F. biztonsági őr nem úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható, ezért az alperes a kártérítési felelősség alól magát kimenteni nem tudta. A bekövetkezett kár mértékét az elsőfokú bíróság megalapozottan állapította meg a kirendelt S. I. igazságügyi gépjármű közlekedési műszaki szakértő 15. sorszámú, az alperes által nem vitatott szakvéleménye alapján 7.500.000 forintban.

Alaptalanul hivatkozott az alperes a fellebbezésében arra, hogy eljárási szabályt sértett az elsőfokú bíróság akkor, amikor az alperesnek a T.-B. Kft. megkeresésére vonatkozó bizonyítási indítványát elutasította. A felperes a kára bekövetkeztét - az eltulajdonított munkagép vételárának a tulajdonos T.-B. Kft. számára történő átutalását - okirattal igazolta, annak mértékét a felek által nem vitatott igazságügyi szakértő szakvéleménye alapján a bíróság állapította meg. Az alperes bizonyítási indítványa az érdemi döntés tekintetében nem releváns tényre irányult, ezért az alperes által sérelmezett elmaradt bizonyítás miatt az elsőfokú ítélet nem jogszabálysértő.

A kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét - az ismertetett indokolásbeli pontosítással - a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése sikertelen maradt, ezért a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése értelmében köteles megfizetni a felperes részére a jogi képviselő munkadíjából álló másodfokú perköltséget, amelynek összegét a Fővárosi Ítéltábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontja, (5)-(6) bekezdése és a 4/A. § (1) bekezdése alapján 100.000 forint + áfa összegben, csökkentett mértékben állapította meg arra tekintettel, hogy a felperes a fellebbezésre írásban ellenkérelmet nem terjesztett elő, míg a másodfokú tárgyaláson 1 óra időtartamban volt jelen.

Budapest, 2011. június 7.

. Koday Zsuzsanna s.k.
a tanács elnöke

Dr. Békefiné dr. Mózsik Tímea s.k.
előadó bíró

Dr. Bleier Judit s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
bírószági tisztviselő